

150
HOŘÍ

CENA 9 Kčs

4/1991

**PROŽIL
JSEM
VÁLKU**

(str. 14-16)

NEJVYŠŠÍM VRCHEM Blanského lesa je Klet', jejíž zemská kóta je 1083 metrů nad mořem. S rozhlednou nebo lépe s televizním vysílačem o nějakou tu desítku metrů více. Z vrcholu je při dobré viditelnosti vidět do rakouských Alp. Pod vrcholem Kleti je hvězdárna, kde působí pan doktor Antonín Mrkos, CSc., a objevuje zde nové planetky Země. Prostě je to hezké místo, kam se lidé rádi podívají v každou roční dobu. Na vrchol se dostanou buď pěšky nebo lanovkou. Druhá možnost je pohodlnější, ale mohou nastat různé okolnosti, kdy sedačky s pasažéry se prostě zastaví... A právě na takovéto situace musí být provozovatel lanové dráhy, ČSAD Český Krumlov, připraven. Dohoda je jasná. V případě poruchy na zavlání vyjedou z Českých Budějovic, Českého Krumlova a Prachatic tříčlenná družstva. Jedno družstvo přímo na vrchol, ostatní pod lanovku. Potřebné nářadí je připraveno v budově lanovky. K požárníkům se připojuje i pracovník lanové dráhy, který je zpravidla i členem horské záchranné služby. Celkem tedy odstraňuje nehodu deset lidí. Proškolení se provádí nejméně jednou ročně. Při jednom tematickém zásahu jsem se zeptal mjr. PO JUDr. Josefa Blažka, zda již skutečně zasahovali. „Ano, jednou v létě. Na sedačkách bylo deset dětí“.

A vlastní technologický postup? Zachránce vyleze po stožáru ke kladkám, přehazuje lano, smýká ho až k sedačce, vytahuje hákový žebřík, případně i provazový, postíženému připe pas a pak postižený sleze sám po žebříku nebo je spuštěn po lanu na pevnou zem... Tak jsem to viděl i já, pro autentičnost jsem se nechal zachraňovat.

Ing. Karel SLÁMA
foto autor

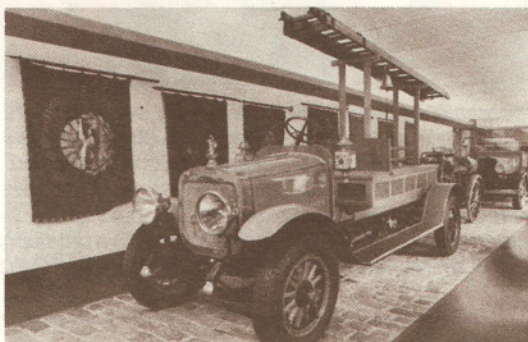

23

Jak v Anglii a Walesu tvrdě postihují kuřáky a co ještě chybí v hrabství Essex?

Co skrývá dům z červených cihel v lotyšské Rize?

29

14

Na začátku byla jiskra elektrického vedení, na konci 18 mrtvých. Dějiště – Bohosudov.

FOSPP informuje – BOZP A SIBP PRO PŘÍSLUŠNÍKY SBORU PO strana 5

JAK HOŘELO U SVATÉHO MICHALA strana 6

IMY ČEKÁME NA ZÁKON strana 10

NABÍDKA INFORMAČNÍHO CENTRA BEZPEČNOSTI PRÁCE strana 11

RYCHLEJŠÍ NEŽ ČLOVĚK strana 12

JISTOTA NEBO STRACH? strana 17

STATISTIKA POŽÁRNOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 1990 strana 20

TVRDÉ POSTIHY KUŘÁKŮ strana 23

NOVÉ KOMPONENTY SPRINKLE-ROVÝCH HASICÍCH ZAŘÍZENÍ 25

RUSSO-BALT JE STÁLE KRÁSNÝ strana 28

SOS KARTA strana 30

POMSTA strana 31

POŽÁROFILA - DESET LET NÁMĚTOVÉ SEKCE PO strana 31

PYROHOBBY - DOMOVENKY strana 32

STÁLÉ RUBRIKY: Protiplynová služba v PO, Normy znalostí, Na pomoc velitelům, Technikům PO, Strojní služba, Patentová hlídka, Právník radí . . .

MAGAZÍN POŽÁRNÍKŮ
Číslo 4/1991 Ročník I.

Vydává hlavní správa Sboru PO MV ČR v nakladatelství PANORAMA, Hálkova 1, 120 72 Praha 2, poštovní schr. 75.

Šéfredaktor

Jiří Černý

Zástupce

Jana Krejčová

Grafická úprava

dr. Karel Helmich

Sekretariát

Alena Šídová

Redakční rada:

Ing. Pavel Rybář – předseda, ing. Lubomír Pešek – tajemník, ing. Bohumila Jenerálová, ing. Zdeněk Hanuška, ing. Ladislav Vávra, PhDr. Alena Snášelová, ing. Pavel Vaniš, CSc., JUDr. Jiří Smerdul, ing. Josef Richter, ing.

Ladislav Čadský, Vladimír Bláha, PhDr. Ludmila Kleinová, CSc., ing. Zdeněk Přibyla

Adresa redakce: Na Perštýně 11, 110 00 Praha 1, pošt. schr. 1085. Telefon 21 21 42 10, 21 21 42 11 Telex 122612, Fax 02/220768

Tisknou Moravské tiskárny, s. p., provoz 11, Olomouc, Studentská třída 5, PSČ 771 64.

Rozšiřuje PNS. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá každá administrace PNS, pošta a doručovatel.

Časopis vyjde v roce 1991 osmkrát. Roční předplatné je 72 korun, pololetní 36 Kčs. Cena výtisku 9 Kčs.

Nevyžádané příspěvky se nevracejí. INDEX 47428 ISSN 0682-8467

Číslo 4/91 bylo dáno do tisku 1. března 1991. Expedice 27.–29. května 1991.

... A PŘÍŠTĚ

NA SUDU PRACHU – návštěva kompresní stanice Tranzitního plynovodu ve Strážovicích na Klatovsku

MEZI NEBEM A ZEMÍ – práce požárníků z hlediska bezpečnosti

VODOU NA VÝPOČETNÍ TECHNIKU – co nahradí účinná halonová hasicí zařízení?

SLADKÁ FRANCIE DNES – požárně bezpečnostní služba v Grenoblu očima ostravského požárníka

BUDEME SVĚTOVÍ? – první část seriálu o zabezpečování PO zejména v zemích Evropy nás zavede do Švýcarska

K fotografii na první straně obálky: V protichemickém ochranném obleku je skryt kpt. PO ing. Stanislav Kozák, zástupce velitele OÚ Sboru PO Kladno. Foto Miroslav Bakeš

Résumé

Es brannte bei St. Michael	Seite 6
Wir warten auch auf das Gesetz	Seite 10
Das Angebot des Informationszentrums für die Sicherheit der Arbeit	Seite 11
Schneller als ein Mensch	Seite 12
Sicherheit oder Angst?	Seite 17
Statistik der Brände in der Tschechischen Republik im Jahre 1990	Seite 20
Harte Bestrafung der Raucher	Seite 23
Neue Komponenten der Sprinkler Anlagen	Seite 25
Russo-Balt ist immer schön	Seite 28
SOS Karte	Seite 30
Die Rache	Seite 31
Požářofila – 10 Jahre der thematischen Sektion der Feuerwehr	Seite 31
Pyrohobby – Aermelabzeichen	Seite 32
*	
When St. Michael was on fire	Page 6
We also are waiting for the law	Page 10
Offer of the information center for the security of labour	Page 11
Faster than man	Page 12
I experienced the war	Page 14
Certainty or fear	Page 17
Severe penalties for smokers	Page 23
New components of sprinkler systems	Page 25
Russo-Balt is always beautiful	Page 28
SOS card	Page 30
The revenge	Page 31
Požářofila – 10 years of thematic section of fireprotection	Page 31
Pyrohobby – sleeve badges	Page 32

V pohraniční oblasti Českosudějovicka jsou mezi požárníky navazovány dobré přátelské vztahy. Často je možné vidět hasiče z rakouského Freistadtu třeba v Českém Krumlově, kam přijíždějí na ukázkou i se svou technikou. Dojem při jejich prvním příjezdu byl ohromující. Zdálo se, jakoby přijela nějaká výstavní předváděcí společnost a ne dobrovolní hasiči. Pro objektivnost ale nutno dodat, že Rakušané zase obdivují naše cisternové vozy, především pro jejich objem a prostupnost terénem. Naše Tatry a Liazky, zdá se, neprokazují svoje kvality jen na rallye Paříž-Dakar.

Foto ing. Karel SLÁMA

REKVALIFIKAČNÍ STUDIUM

Katedra techniky požární ochrany a bezpečnosti průmyslu **Vysoké školy báňské v Ostravě** je připravena uskutečnit čtyřsemestrální **rekvalifikační studium „Požární ochrana a bezpečnost průmyslu“** pro absolventy technických škol v souladu se zákonem č. 172/90 o vysokých školách.

Studium (na základě zájmu) bude zahájeno v **říjnu 1991** podle učebního plánu zahrnujícího tyto oblasti: V **1. semestru**: vybrané kapitoly z chemie a fyzikální chemie, sdílení tepla, zásobování hasiv; ve **2. semestru**: nauka o materiálu, prevence elektrozařízení, právní předpisy v PO, výpočetní technika v PO, ekonomika, řízení a psychologie v PO; ve **3. semestru**: bezpečnost staveb, bezpečnost průmyslu (procesů a zařízení), spojený a signalizace; ve **4. semestru**: požární technika, požární taktika, zjišťování příčin požáru. Závěr studia – obhajoba závěrečné práce – je plánovaná na listopad 1993. Dvoudenní konzultace se uskuteční v prostorách VŠB v Ostravě-Porubě vždy čtyřikrát za semestr.

Zaplacení finanční úhrady za studium se bude požadovat před zahájením studia, nejpozději do 15. září 1991. Výše finanční úhrady závisí na počtu účastníků a podle předkalkulace nepřevyší částku 14 209 Kčs (při min. počtu účastníků 15).

Máte-li zájem o tuto formu rekvalifikačního studia, zašlete přihlášku potvrzenou zaměstnavatelem na **katedru TPO a BP, VŠB v Ostravě, tř. 17. listopadu č. 1, 708 33 Ostrava-Poruba**. Můžete použít přihlášku ke studiu na VŠ, termín zaslání přihlášek je do 15. dubna 1991. **-ZA-**

PREPO NĚMEČEK

Vám nabízí služby PO:

- provádění preventivních kontrol objektů
- zpracování kompletní dokumentace PO
- aktualizace dokumentace PO (náhrada THP)
- zpracování dokumentace zdolávání požárů
- pravidelnou lektorskou činnost, školení PO
- revize požárních hydrantů

JAROSLAV NĚMEČEK,

**539 73 Skuteč,
Družstevní 905,
tel.: 0454/512 65**

22-2-4/91

PŘEDSTAVUJEME:

Pplk. PO
ing. Jitka
PETRUŽÁLKOVÁ
náčelnice I. odboru
HS Sboru PO MV ČR

Dnem 1. února 1991 jsem byla jmenována do funkce náčelnice I. odboru HS Sboru PO MV ČR. Jsem absolventkou VŠCHT Praha. Na hlavní správě Sboru požární ochrany MV ČR jsem zaměstnána od 1. 8. 1967. Pracovala jsem v různých funkcích, avšak

vždy se zaměřením na prevenci. V posledních letech byla moje pracovní náplň zaměřena na oblast požární bezpečnosti v chemickém průmyslu, zvláště pak hořlavých kapalin.

I. odbor hlavní správy Sboru požární ochrany je vlastně odborem prevence a jeho základním posláním je odborný výkon a řízení státního požárního dozoru. Jaká je tedy předpokládána náplň tohoto odboru? Lze ji rozdělit v podstatě do dvou základních oblastí, a to technické prevence a kontroly.

V technické prevenci posuzujeme vybrané projektové dokumentace (např. typové dokumentace, výstavba LAO ve Spolaně Neratovice, jaderné elektrárny), jsme neopomenutelnými účastníky normalizačního řízení a v oblasti požární bezpečnosti staveb někdy i nositeli normalizačních úkolů.

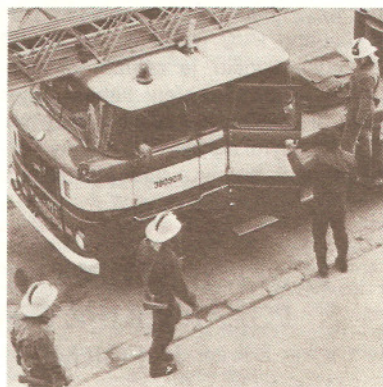
Dále zde v rámci předkládané projektové dokumentace posuzujeme vybrané nebezpečné technologie jak z dovozu, tak z tuzemska společně s požárně bezpečnostními zařízeními.

Usměrujeme kontrolní činnost okresních správ Sboru PO tak, aby její výsledky byly použitelné pro uplatňování požadavků požární bezpečnosti v příslušných normách a předpisech, aby byla zajištěna ochrana osob a majetku.

Zabýváme se posuzováním odborných náplní pro vzdělávání pracovníků požární ochrany, zvláště pak techniků požární ochrany a specialistů požární ochrany a s tím související dozor.

Jak výše uvedeno, je to celá široká škála činností směřující k tomu, aby při požárech docházelo k co nejmenším škodám a hlavně byla zajištěna rychlá a účelná evakuace osob z postiženého místa.

Chceme se svými znalostmi stát rozhodujícím orgánem v oblasti preventivní požární ochrany, ke kterému se budou občané, projektanti a ostatní specialisté obracet s důvěrou a naše odborná stanoviska se stanou podkladem další jejich činnosti.

Minirozhovor s vedoucím akciové společnosti INSTRUKTA

ing. Josefem Řepou, CSc.

na Václavském náměstí. Vraťme se do přítomnosti. Opět spolupracujeme se zahraničními firmami. Máme zájem, aby špičkově dobré firmy vstoupily na náš trh, přinesly nové prvky řízení, ekonomiky, technologie. Jedna z firem, se kterou spolupracujeme, je západoněmecká Deugra. Tato firma má své sídlo pro východní Evropu ve Vídni. Zabývá se zejména oblastí požární ochrany, to znamená ochrany majetku, kapitálu, zejména u náročné technologie. Což v praxi znamená, že vyrábí zařízení pro dopravu, letectví, vojenství, ale zejména i výpočetní techniku."

Kde a jaké služby může vaše kancelář vlastně poskytnout požárníkům v Československu?

"Zejména zajišťujeme služby v oblasti předprojektové, projektové přípravy. Jsme zaměřeni především na pozemní a průmyslové stavitelství. V současné době připravujeme nebo jsme předali řadu menších projektů, které jsou zaměřeny na modernizaci naší materiálně technické výrobní základny a mnohdy i aplikace technologie. Spolupracujeme i se švédskou firmou Alfa Ládo."

Kde vás naši čtenáři najdou?

"Nás najdou lehce. Máme pracoviště v Praze 2, Francouzská 4, telefon 25 96 57."

Děkuji za rozhovor

Jiří ČERNÝ

Pane inženýre, jste v čele projektové a inženýrské kanceláře. Představte ji našim čtenářům.

"Instrukta vznikla v roce 1968. Tehdy jako projektová inženýrská kancelář byla pod Svazem výrobních družstev, ale již v roce 1972 byla zrušena jako nežádoucí společenská organizace. V polovině roku 1989 jsme tuto organizaci opět založili, vrátili jí původní jméno. Zabýváme se projektově inženýrskou činností a spolupracujeme s řadou zahraničních firem. V minulosti jsme připravovali některé významné stavby v Praze. Zejména jsme projektovali i byli dodavatelem družstevního domu Družba

Program soutěží v požárním sportu v rámci akce PYROMEETING '91 V BRNĚ

22. 6. sobota

Soutěž útvárů Sboru PO, závodních požárních útvárů a dobrovolných hasičských sborů
– požární útok 10.00–12.30
– štafeta 4x100 m 14.00–17.00
Soutěž jednotlivců ve výstupu na cvičnou věž 11.00–13.00

Ukázky zásahů na volných plochách u pavilónu C od 14.00 do 17.00 hod.

– lezecká technika
– záchrana osob pomocí vysokozdvížečné techniky
– vyprošťování osob při nehodách
– ukázka vodní ulice

– hašení: vysokotlakou mlhou, CO₂, pěnou, starou požární technikou

23. 6. neděle

Požární taktické cvičení na vybraný objekt na náměstí Svobody v Brně – asi ve 13.30 h.

Soutěže mládeže

– starší žáci v požárním útoku 11.00–12.30
– soutěž požárních dvojic 10.00–11.00
– zásah džberovou stříkačkou 10.00–11.00

Uvedené časy jsou pouze orientační a budou upřesněny výběrem akce PYROMEETING '91

Nová generace kabelů z podniku KABLO Kladno

Po celé generace v domácnostech, průmyslu, elektrárnách, ale i v metru, hotelích, nemocnicích, všude tam, kde jsou požárem ohroženy lidské životy nebo značné materiálové hodnoty, se používají pro rozvod elektrické energie kabely běžného provedení, které sice splňují dané funkční parametry, ale mohou být zdrojem a velkým šířitelem požáru.

Analýza následků velkých požárů v posledních dvou desetiletích ukázala, že hlavním nebezpečím pro lidi nebyly jen samotné plameny, ale snížení viditelnosti vlivem vzniku velkého množství dýmu spolu s jejich toxickými vlastnostmi. V některých studiích je uváděno, že v objektech, kde je vysoká koncentrace lidí, by záchranné práce byly až o 80 procent úspěšnější, kdyby byly únikové cesty viditelné. Když uvážíme, že například 1 kg změkčeného PVC uvolní při hoření až 180 l chlór vodíku, je zřejmé, jaké nebezpečí znamená hoření kabelů nejen pro lidi, ale že korozivní plyny a páry mohou zničit svými agresivními účinky konstrukční části budov a také elektrická a

elektronická zařízení vysoké hodnoty. Tragické zkušenosti vedly uživatele i výrobce kabelů ve vyspělých zemích k zásadním změnám v požadavcích na kabely se sníženou hořlavostí. Po nárocích na odolnost vůči hoření vystoupily do popředí také další faktory, jako je snížení tvorby dýmů, toxických a korozivních zplodin při hoření. Proto byly vyvinuty bezhalogenové, oheň retardující kabely.

Kabely tohoto typu již vyrábí v naší republice také podnik Kablo Kladno. Jedná se o 1 kV silnoproudé kabely se zvýšenou odolností proti šíření plamene ve smyslu IEC 332.3. Tyto kabely v označení CXKE-R, AXKE-R, CHKE-R a AHKE-R podle druhu vodivého jádra a izolace jsou

dotavány podle technických podmínek TP 117-ZSE-K-4009/90. První poměrně velká série těchto kabelů byla dodána do jaderné elektrárny Temelín v 1. čtvrtletí letošního roku.

V současné době byl v tomto podniku také ukončen vývoj kabelů tohoto typu pro napětovou hladinu 6 kV a kabelů, jež mohou sloužit jako pohyblivé přívozy. Dále zde byl ukončen vývoj kabelů, které při hoření zachovávají po určitou dobu podle druhu kvalifikace svoji funkčnost tak, jak je uvedeno v mezinárodním doporučení IEC 331.

Náklady vynaložené na investice při použití těchto kabelů, zejména v objektech, kde se soustřeďuje velké množství lidí a kde jsou používány drahá elektronická i jiná zařízení, se při případné havárii několikanásobně vrátí, nejen ve finanční podobě, ale především při záchraně zdraví a lidských životů. Tento trend je v celé pokrokové Evropě, do které chce vstupit.

Ing. Stanislav TVRDEK

FEDERÁLNÍ ODBOROVÝ SVAZ POŽÁRNÍKŮ Z POVOLÁNÍ INFORMUJE

JAK PŘIPRAVOVAT KOLEKTIVNÍ SMLOUVY?

(Pokračování)

PROŠETŘENÍ STÍŽNOSTÍ

Pracovníci, jednající individuálně anebo společně s jinými pracovníky, kteří se domnívají, že mají důvod ke stížnosti, mají právo si stěžovat, aniž by to bylo na újmu zainteresované straně nebo zainteresovaným osobám, a nechat prošetřit tuto stížnost v první instanci v rámci podniku vhodným způsobem. Tento postup nevylučuje právo pracovníka obrátit se přímo na orgán kompetentní v pracovních záležitostech, na pracovní soud anebo jiný soudní orgán pro projednávání stížností, jestliže je mu toto právo přiznáno národním zákonodárstvím.

Předmětem stížnosti mohou být jakákoliv opatření anebo situace, které se pracovníkovi jeví být v rozporu s ustanoveními kolektivní smlouvy anebo ustanoveními individuální pracovní smlouvy, či podnikovým předpisem, či národním zákonodárstvím, anebo zvyky a obyčejí profese, odvětví ekonomické činnosti nebo země, s přihlédnutím k zásadám dobré víry.

Smluvní strany se zavazují, že budou během platnosti smlouvy podporovat urovnání sporů v rámci existujících procedurálních postupů a že se vzdají všech jednání, která by mohla ohrozit jejich účinný chod. V procedurálním postupu pro urovnání sporů v podniku se má počítat s:

- pokusem o přímé urovnání sporů mezi příslušným pracovníkem a jeho bezprostředním nadřízeným;
- s projednáním případu na jednom nebo více nadřízených stupních, s přihlédnutím k povaze stížnosti, jakož i struktuře a velikosti podniku;
- s právem příslušného pracovníka podílet se přímo na projednávání stížnosti a s pomocí anebo zastoupením odborovým zástupcem, zástupcem podnikových zaměstnanců anebo jakoukoli jinou osobou, kterou si zvolí;
- se stejnými právy, jak uvedeno výše, zaměstnavatele;
- s právem každé osoby zaměstnané v témže podniku, která pomáhá anebo zastupuje příslušného pracovníka při projednávání stížnosti, na ochranu, se kterou se počítá pro pracovníky, a aniž by přišla o mzdu pro svou nepřítomnost v práci v důsledku své účasti na shora uvedeném procedurálním postupu;
- s vhodnými opatřeními k seznámení pracovníků s projednáváním stížnosti, jakož i způsobem fungování a podmínkami využití;
- informováním pracovníka o vývoji řízení a to, jak bylo naloženo s jeho stížností.

Jestliže veškeré snahy zůstaly bez výsledku a stížnost nebyla vyřízena, je možné použít jiných procedurálních postupů jako je společné projednání případu zainteresovanými organizacemi zaměstnavatelů a pracovníků, dobrovolné arbitráže anebo smířčího řízení či arbitráže veřejných orgánů, pracovního soudu, jiného soudního orgánu.

ODBOROVÁ OCHRANA

Pro smluvní strany platí práva a ustanovení konvence (č. 87) Mezinárodní organizace práce o svobodě spolčovací a ochraně práva organizovat se z roku 1948.

Pracovníci používají přiměřené ochrany proti jakýmkoliv projevům diskriminace, jejichž cílem je:

- a) vázat zaměstnaní pracovníka na podmínku, že nebude členem odborové organizace anebo že přestane být jejím členem;
- b) propustit pracovníka anebo ho postihnout jinými prostředky pro jeho členství v odborové organizaci anebo pro jeho účast na odborové činnosti mimo pracovní dobu anebo – se souhlasem zaměstnavatele – během pracovní doby.

Ze zahraničních materiálů

Velitel

Josef CHLÁDEK pracuje v závodě Továren obráběcích strojů v Žebráku jako soustružník. Odevzdává zde dobrou, kvalitní práci, tak jako většina zaměstnanců, neboť výrobky tohoto závodu – numericky řízené nástrojářské frézky – jdou do celého světa . . .

Dnes 43letý Josef Chládek je členem základní organizace hasičů v Žebráku, kde loňského roku důstojně oslavili 110. výročí založení hasičského sboru. V roce 1979 se zde přihlásil za člena, později se stal členem výboru a v roce 1983 byl zvolen velitelem. Odevzdává při plnění povinnosti stejně dobrou práci jako v zaměstnání. Vede své spolupracovníky, kteří mu jsou oporou, zodpovědně k plnění úkolů v přípravě i při vlastní zásahu. Tak třeba loňského roku to byly celkem čtyři úspěšné výjezdy k boji s „červeným kohoutem“ a ten pátý byl nejtěžší. V Žebráku totiž havarovalo turecké auto TIR a z jeho útrobu se provalilo zdraví nebezpečné barvivo a ředidlo. A zásahová jednotka hasičů ze Žebráku pod vedením svého velitele Josefa Chládky po boku příslušníků okresního útvaru Sboru PO z Berouna dva dny likvidovala, a dodejme úspěšně, tuto ekologickou havárii! – Za to se dostalo všem poděkování od představitelů obce i od obyvatel . . .

Josef Chládek, otec dvou dětí (manželka má pochopení pro jeho práci) za dobré plnění úkolů ve funkci velitele je držitelem medaile „Za příkladnou práci“ a několika dalších vyznamenání. Je ale i držitelem bronzové plakety dr. Janského za bezplatné dárcovství tekutiny nejvzácnější – krve . . . Prostě, člověk na svém místě!

Václav SAMEŠ

Práce požárníků byla vždy rozmanitá. Náš spolupracovník František Hruška je zachytil při zimním zachraňování labutí.

FOSPP INFORMUJE

Předsednictvo FOS požárníků z povolání (dále jen P-FOSPP) si uvědomuje, že příslušníci Sborů PO pracují v podmínkách vysoce rizikových a krajně nebezpečných. Proto rozhodlo na svém zasedání ustanovit pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen BOZP) jak svazovou inspekci bezpečnosti práce (dále jen SIBP), tak komisi BOZP při FOSPP.

Předsednictvo FOSPP věří, že takto učiní i každá základní odborová organizace, včetně pověření předsedy komise BOZP jako odborového inspektora bezpečnosti práce k uplatňování svěřených pravomocí vyplývajících z § 136 zákoníku práce.

V zájmu nové přestavby za účelem zjednodušení a zkvalitnění výkonu společenské kontroly nad stavem BOZP pro příslušníky Sboru PO, včetně poskytování pomoci v oblasti BOZP základním odborovým organizacím, byl pro přímý výkon ustanoven jeden placený ústřední svazový inspektor bezpečnosti práce – **Josef MAŘAN**, se sídlem v Domě odborových svazů na nám. Winstona Churchilla 2, Praha 3-Žižkov, PSČ 113 59, tel. spoj. přímé 236 62 59, přes ústř. 21 13, kl. 2303 nebo 2877.

Jako poradní orgán pro předsednictvo FOS požárníků z povolání je ustavena 7členná komise BOZP při FOSPP, jejímž

BOZP A SIBP PRO PŘÍSLUŠNÍKY SBORU PO

předsedou je **Ferdinand ONDREJCSÁK**, současně člen předsednictva FOSPP se sídlem na OÚ zboru PO v Rimavské Sobotě, Malinovského 1, PSČ 979 01, tel. spoj. 0866/246 92.

Pro zabezpečení celkového dohledu nad stavem BOZP v rámci ČSFR budou vytipováni a ustaveni „dobrovolní svazové inspektoři bezpečnosti práce“, podle jejího územního členění.

Záměrem celého tohoto nově se tvořícího uspořádání nebo systému SIBP je postupné naplňování a docilování zlepšení ochrany zdraví příslušníků Sboru PO, hygieny práce, pracovních podmínek a pracovního prostředí ve svěřené oblasti, usměrňování činnosti v prevenci a represi, poskytování pomoci základním odborovým organizacím, postup odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání u složitějších případů s náročnějším řešením.

Z druhé strany se očekává okamžitá informace povinného hlášení na FOSPP – jak vznik těžkých, smrtelných a hromadných pracovních úrazů, popř. závažných nemocí z povolání, tak současně havárií a poruch technických zařízení **ve vlastních organizacích**. Tuto základní povinnost ukládá vyhl. ČÚBP a ČBÚ č. 110/75 Sb., a vyhl. SÚBP a SBÚ č. 111/75 Sb. – o evidenci a registraci pra-

covních úrazů a o hlášení provozních nehod (havárií) a poruch technických zařízení vč. Směrnic a pokynů Federálního statistického úřadu 18 Nem Úr.

Stanovená práva a povinnosti vycházejí z činnosti a každodenní odborářské práce, zvláště když se jedná o ochranu zdraví našich příslušníků Sboru PO, kde v případě bezprostředního ohrožení života a zdraví je možné využít a vydání „Závazného pokynu“ k zákazu další práce na určitém úseku pracoviště do doby, než budou závady a nedostatky odstraněny se stanovením přímé odpovědnosti, s uložením termínu odstranění zjištěných závad a nedostatků.

K tomuto systému by měly nejvíce napomoci ustavené komise BOZP při každé základní odborové organizaci. Bez této pomoci nelze uskutečňovat a naplňovat vytčené záležitosti a cíle ke zlepšování podmínek bezpečné práce.

-JM-

JAK HOŘELO U SVATÉHO MICHALA

První sobota v roce nepatřila k takovým, o kterých by se dalo říci, že patří k odpočinkovým. Alespoň pro pražské hasiče ne. Hned po sedmé ráno, snad na rozjezd, hořelo jedno osobní auto u stadiónu Bohemians ve Vršovicích. Závada palivového systému jedné ze Škodovek, stačil jen jeden proud na pěnu a hotovo. Za dvacet minut nato – na druhé straně Prahy – spálené potraviny v bohnickém paneláku a pak až do odpoledne klid na sobotní údržbu a výcvik. Po třetí hodině odpolední nás začal sv. Florián nenápadně zkoušet – odpad v kontejneru na sídlišti Jižní Město, hodinu poté hořel bývalý strážní domek v Modřanech (také na jihu Prahy) a aby směr výjezdů byl dodržen – v půl páté vyráželo jedno naše družstvo na sousedskou výpomoc do Průhonice u Prahy. Kdo z hasičů tehdy večeřel před šestou, udělal dobře, pak už nebyl čas!

V 18.12 hodin začal přivál hlášení ze středu Prahy: „Ze střechy sv. Michala se kouří!“ — Víte, že hoří na Staroměstském náměstí? — Hoří kostel u Staromáku — HOŘÍ!!!“ Na místo byla vyslána tři družstva praž-

ského útvaru včetně AZ-37 a PP-40. Klíkatými a úzkými uličkami Starého Města (zúženými ještě zaparkovanými automobily) se do Michalské ulice k č. 29 dostala první jednotka za 5 minut od vyhlášení poplachu a další dvě se přirýřily středem města rychlostí přes 70 km/h. Průzkumem bylo zjištěno, že ze střechy vychází ve velké ploše kouř a že asi tak jedna třetina podstřeší (nejméně) bude zasažena požárem. Velitel zásahu (v první fázi npor. PO Kratochvíl, pak byl pověřen velením na nejhroženějším bojovém úseku a velení převzal velitel směny npor. PO Vacek) rozhodl o vytvoření útočných proudů a o přivolání posilových jednotek. Nástupní plocha byla velmi nevhodná, bylo to místo cca 15x20 m; ve zbytku svého obvodu byl kostel obestaven domy, takže zásah byl veden vnitřkem a zvenčí, pomocí vysokozdvíže techniky. I vnitřní zásahové cesty byly špatně průchodné a nevhodné pro rychlé rozvinutí sil a prostředků. Během necelých 20 minut bylo na místě osm družstev, do lokalizace v 19.37 hodin bylo nasazeno 7 C a jeden B proud, z nichž tři byly vedeny po AZ a PP. Požářiště bylo rozděleno na tři bojové úseky. Stejně závažné jako o útoku by-

Primátor Kořán na místě požáru

lo rozhodnutí o ofenzívě, resp. o ochraně okolí. Hořící části stavební konstrukce totiž dopadaly i na Staroměstskou radnici, a tak tam byla vyslána hlídka s úkolem zamezit případnému rozšíření požáru. Se stejným úkolem prohlíželi hasiči okolní domy, ze kterých evakuovali celkem 23 obyvatel, což vázalo další síly. V průběhu zásahu byl navázán kontakt s Národní knihovnou (majitel), na jejíž žádost nebyl rozebírán požárem zasažený krov, aby bylo možno jeho stav zadokumentovat pro zamýšlenou (a teď už reálnou) rekonstrukci. To znamenalo určité ztížení

zásahu. Dohašovací práce trvaly skoro celou noc, požár byl likvidován až před půl pátou ráno s tím, že následující směna tam provede ještě dohlídku. Při dohlídce nebylo sice žádné ohnisko zjištěno, ale jedno bylo řádně skryté pod okapem, a tak trvalo až dva dny, než se projevilo zjevně a bylo uhašeno.

Jak už to bývá, současně s hasebními zásahem se rozeběhlo i šetření okolností, za kterých k požáru došlo – zjišťování příčiny požáru. Spolu s orgány VB pracuje i dvojice našich zjišťovatelů – mjr. PO ing. Hyrší a rtm. PO Šlajer, kteří určují technické podmínky, reálné pro určitý okruh příčin. Některé příčiny byly vyloučeny předem – např. po zjištění, že přívody elektrického proudu a plynu byly odpojeny. Přesto ale práce teprve začíná – kolega Šlajer jí bude mít plné ruce . . .

K požáru došlo v objektu, který byl vystavěn kolem roku 1750 jako klášterní kostel sv. Michala (nikoliv tedy sv. Mikuláše, jak omylem napsal časopis Signál). Kostel byl situován v husté zástavbě, v současné době nebyl využíván, chátraje očekával lepší osud, než být místem pro dětské hry namísto tělocvičny. Rozhodně by neměl sloužit jako shromaždiště pankáčů, kteří tam byli denně vidáni. Prý si půdu kostela upravili podle svého, dokonce si tam měli nanositi i matrace apod. Hlavní vstup do kostela byl sice uzamčen stejně jako vrata ohrady kolem kostela, ale nebylo problém do objektu bez obtíží vniknout nejméně dalšími dvěma místy. Po zhodnocení zjištěných skutečností byly vytyčeny pracovní verze pří-

Foto Jaroslav DOČKAL a ČTK

činy vzniku požáru a ty měly především shodné jmenovatele: činnost nezvaných návštěvníků. Nedalo se vyloučit používání otevřeného plamene, zejména ke svícení nebo k ohřívání, muselo být vzato v úvahu i kouření a s tím spojené činnosti, zatímco úmyslné zapálení je sice málo pravděpodobné, ale kdo ví? Teď už je na orgánech VB, aby využili odborná stanoviska mj. našeho oddělení ZPP.

A jaké byly důsledky požáru? Hmotná škoda přesáhla částku 880 tisíc ko-

run, nejen na stavební konstrukci, ale také na textil v obchodě v přízemí – natekla tam voda! K pozitivům patří to, že nebyl nikdo zraněn ani usmrčen, podařilo se zabránit rozšíření požáru a v tomto případě jsou hodnoty zásahem uchráněné těžko vyčíslitelné – formálně uvádíme 10 miliónů korun, ale Staroměstská radnice stojí a domy okolo také a to je hlavní!

**Václav HLADÍK
OZPP útvaru Sboru PO hl. m. Prahy**

Milan TESAŘ

Na ohlašovnu požáru v Opavě byl ohlášen požár slámy, u kterého byla nasazena CAS 32-T 815 s použitím kropicí lišty. Požární vozidlo CAS 32 objíždělo obvod požáru a změnou směru silného větru došlo vlivem sálavého tepla k poškození trubek z plastické hmoty vzduchového rozvodu. Následkem úniku vzduchu z rozvo-

du došlo k zablokování vozidla a tím znemožnění úniku z prostoru zasaženého požárem. Na vozidle následkem závady vznikly další škody. Byl opálen lak a ohořely dvě pneumatiky. Celková škoda činila kolem 15 000 Kčs. Tato problematika ochrany potrubí proti poškození je řešena ve spolupráci s výrobním závodem.

K této dopravní nehodě došlo vlivem prasknutí přední pneumatiky při jízdě k zásahu.

PŘEHLED DOPRAVNÍCH NEHOD U JEDNOTEK SBORU PO V ČR V ROCE 1990

Celk. počet nehod u Sboru PO v ČR	Nehody zaviněné přísl. Sboru PO	Počet zraněných	Celk. škoda na vozidlech
35	22	12	1 100 900 Kčs

Na základě rozboru dopravních nehod bylo zjištěno, že počet nehod zaviněných požárníky rok od roku stoupá. Lze konstatovat, že příčiny dopravních nehod se stále opakují:

- nepřiměřená rychlost
- nezvládnutí vozidla
- nedodržení bezpečné vzdálenosti za jedoucím vozidlem
- nesprávné vyhýbání

Nehoda se stala např. 2. srpna 1990 při hašení travnatého porostu. Vozidlo CAS 32-T 148 bylo postaveno bokem na prudkém svahu, v kabině řidiče byly dvě nezletilé děti, které pravděpodobně uved-

ly vozidlo do pohybu. Přitom vozidlo projelo po svahu přes terasy a porost a narazilo do dřevěné chaty, kterou demolovalo. Při nehodě kromě oděrek nedošlo ke zranění dětí. Bylo však zničeno vozidlo a chata. Škoda byla odhadnuta na 150 000 Kčs.

Vzhledem k tomu, že z celkového počtu nahlášených nehod je více než polovina zaviněna požárníkem, je nutné připomenout, že řidičem požárních vozidel by měla být osoba, která má dokonalé návyky a znalosti v řízení vozidel. Zde by si každý řidič měl uvědomit, že často jezdí na hranici svých schopností, ale i na hranici technických vlastností vozidla. Dále

se musí vzít v úvahu i chování cisternových vozidel, která jsou naplněna vodou, kde zejména při rozjezdu, brzdění a průjezdu zatáčkou voda dodržuje fyzikální zákony a působí proti pohybu vozidla. Jako další problematikou se jeví jízda za použití zvláštních výstražných znamení. Zde je zapotřebí si uvědomit, že sice řidiči těchto vozidel nemusí podle vyhl. č. 99/89 Sb., dodržovat některá ustanovení této vyhlášky, ale tím nejsou zproštěni povinnosti dbát potřebné opatrnosti. Každá dopravní nehoda by měla být u jednotky PO důkladně vyhodnocena a všichni řidiči seznámeni s její hlavní příčinou. Na základě uvedených údajů je nutné i nadále věnovat zvýšenou pozornost výchově řidičů jednotek PO i nad rámec povinného poučování.

TECHNIKUM PO

Josef ČERNÝ

S novým uspořádáním státní správy u úseku požární ochrany došlo k podstatné změně podmínek, jež ovlivňují postavení ministerstva vnitra České republiky hlavní správy Sboru požární ochrany (dále MV ČR HS Sboru PO) při organizování, usměrňování, stanovení zaměření a vyhodnocování požárních kontrol prováděných v rámci výkonu státního požárního dozoru. Mění se vztah MV ČR HS Sboru PO k okresním úřadům, u kterých vykonává vedle hlavního státního požárního dozoru i státní požární dozor. Jinak řečeno kontroluje, jak okresní úřad plní úkoly při výkonu státní správy a dále jak plní úkoly při zajišťování požární ochrany vlastních objektů a zařízení.

Ke změně podmínek došlo při řízení a zajišťování požární ochrany v hospodářské sféře, a to novelou zákona FS č. 194/1988 Sb., o působnosti federálních ústředních orgánů provedenou zákonem FS č. 297/1990 Sb. Změna spočívá především v postavení a působnosti federálních ústředních orgánů státní správy, u kterých došlo k odstranění administrativních forem řízení. Obdobný vývoj lze

očekávat podle průvodních znaků analogicky i na úrovni republik.

Vycházím-li z výše uvedených změn podmínek, v zásadě pominuly důvody centrálně organizovat, usměrňovat, stanovovat zaměření a vyhodnocovat požární kontroly po resortech s projednáváním jejich výsledků (zjištění) a návrhů opatření na této úrovni.

Aktuální se jeví potřeba z postavení MV ČR HS Sboru PO organizovat, usměrňovat a vyhodnocovat požární kontroly se zaměřením na dodržování předpisů o požární ochraně (§ 110 odst. 3 vyhl. č. 37/1986 Sb.) v zájmových, to znamená problémových oblastech složitěho oboru požární ochrana, na které upozorní statistika požárnosti, vnější podněty, poznatky z předcházejících požárních a jiných kontrol nebo revizí technických zařízení apod. Mohou také vyplynout z požadavků vyšších orgánů, popřípadě organizací, jako například vlád CSFR a ČR, ústředních orgánů státní správy a dalších, výzkumných ústavů a jiných orgánů a organizací. Takovými oblastmi mohou být například skladování a manipulace s hořlavými kapalinami a jinými nebezpečnými

látkami, zajišťování požární ochrany při sváření, pálení, pájení, vybavování prostředky požární ochrany a jejich kontrole... apod.

Uplatnění změn v přístupu k požární kontrole a využívání jejich výsledků vyššími orgány, orgány a organizacemi, popřípadě podnikateli vyžaduje, aby se tyto uživatelé přímo podíleli na přípravě a tvorbě kontrolních programů. Podmínkou úspěšnosti každé kontrolní akce jsou přesně cílené a formulované požadavky zájemců na to, co kontrolovat, v jakém rozsahu a podle čeho.

MV ČR HS Sboru PO zajistí organizační stránku provedení požárních kontrol v rámci státního požárního dozoru, sumarizuje, vyhodnotí a zpracuje jejich výsledky tak, aby byly využitelné pro zadávající subjekt a bylo je dále možné publikovat. Cílem publikace formou zveřejňování celkových výsledků požárních kontrol je zajistit jejich preventivní působení.

Je jen na orgánech a organizacích, jak nabízené možnosti v rámci spolupráce využijí.

PODMÍNKY POŽÁRNÍHO DOZORU

Ing. Jaroslav ŠIKULA

ČLEN JEDNOTKY DVPS (DZPS)

– úroveň znalostí základní odborné přípravy člena DVPS (nováčka) rozšířená o znalosti v následujících oblastech:

Organizace PO

– struktura řízení PO v ČR, v okrese (oblasti)

Požární taktika

- stručná charakteristika hasebního obvodu a místopis
- proces hoření a způsoby jeho přerušení (odstranění hořlavých látek, zamezení přístupu oxidovaadla, ochlazování, ředění, chemické brzdění reakce, izolace pásma hoření)
- parametry požáru (plocha, obvod, výška plamene, lineární rychlost šíření, rychlost vyhořívání, teplota, intenzita výměny plynů, intenzita tepelného záření, stupeň zakouření)
- organizace a provádění průzkumu
- základní znalosti ve vztahu k likvidaci olejových havárií
- hašení požárů za ztížených podmínek
- nebezpečí na požářišti při likvidaci chemických látek

ODBORNÁ PŘÍPRAVA JEDNOTEK

Technické prostředky a technický výcvik

- záchrana osob, sebezáchrana, vázání smýček, uzlů (základních)
- základní TTD základní zásahové (bojové) mobilní techniky
- dýchací technika v PO (použití – pokud jsou ve výzbroji)
- základní znalosti, vyplývající z úkolů povodňového plánu podle charakteristiky obce
- ovládání a manipulace s požárními pomocnými nářadím ve výbavě jednotky PO
- základní znalosti práce na vodě s ohledem na místní podmínky
- zkoušení technických prostředků ve výbavě jednotky PO
- výcvik družstva (i zmenšeného)
- výcvik s pomocnými nářadím ve výbavě jednotky PO

Hasební prostředky

- zdroje vody k hašení a možnosti jejich využití
- požární vodovody a suchovody
- pěnidla a smáčedla v PO

Tento rozsah znalostí člena DVPS je rozšířená ZOP o úroveň znalostí, návyků, postupů a dovedností, jejichž cílem je opakování, prohlubování a zdokonalování získaných znalostí, odborností a návyků potřebných pro správnou činnost jednotky PO a její stálou připravenost k plnění úkolů požární ochrany v obci (hasebním obvodu). Jde o pravidelnou „udržovací“ odbornou přípravu v jednotce PO, kterou provádí její velitel a další odborně připravení členové DVPS nebo odborně fundovaní lektori.

Splnění této úrovně znalostí je výchozím měřítkem pro získávání dalších odborností k zařazení do vyšších funkcí v jednotce PO. O zařazení do funkce rozhodne příslušný velitel s tím, že členové DVPS zařazení jako velitelé, technici speciálních služeb a strojníci prokazují odbornou způsobilost pro danou funkci (§ 99 vyhlášky MV ČR č. 37/86 Sb.).

Formy odborné přípravy členů DVPS volí příslušný velitel obdobně jako při základní odborné přípravě členů DVPS.

NA POMOC VELITELŮM

Ing. Zdeněk HANUŠKA

Předcházející dva články se zabývaly základní otázkou, jak poznat, zda jde o havárii s nebezpečnou látkou. Dalším nezbytným krokem, nutným pro činnost jednotky PO a pro posouzení všech rizik, která může látka vyvolat, je určení druhu látky.

V případě, že jde o objekt pro výrobu, zpracování nebo skladování nebezpečných látek, měl by informace o druhu a nebezpečí látky poskytnout především uživatel těchto objektů a to osobní přítomností svých odborných pracovníků nebo zprostředkovat pomocí havarijní dokumentace. Takovou dokumentaci určenou jednotkám PO jsou operativní karty a operativní plány. Jednotka PO musí znát svůj hasební obvod a prostřednictvím uvedené dokumentace zdolávání požáru může se značným předstihem získat podrobné informace o nebezpečných látkách v tomto obvodu. Zajímat se o tyto dokumenty až a jen v době zásahu je chybou.

Využití odborníka ze závodu, ve kterém došlo k havárii, je nezbytně nutné, ale musí se dát pozor, neboť jeho úvahy nemusí být vždy totožné přímo s potřebami zásahu. V mimopracovní době bude vždy trvat přesně neurčitou dobu, než se tento odborník k zásahu dostaví.

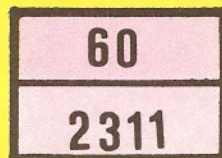
Při přepravě nebezpečného zboží jsou zdrojem informací o přepravované látce přepravní doklady v kabině řidiče nebo u vlakvedoucího. Při převážení látek v cisternách jsou základním zdrojem informace o nebezpečí a druhu převážené látky speciální identifikační tabule (viz obr.). Kombinace čísel

v horní polovině tabule udávající nebezpečí látky (Kemlerovo číslo) jsou uvedeny v závěru článku. Pro rozluštění spodního čtyřmístného čísla je třeba mít seznam tzv. UN kódů látek. Každému UN kódu je přiřazen název látky. Název látky je jen klíčem k určení jejich vlastností a nebezpečí. Neexistuje člověk, který by znal vlastnosti všech látek. To může zabezpečit jen kvalitní informační systém, který jednotky PO budou mít k dispozici.

Existují prakticky dvě úrovně informačního systému. První úroveň podává rychlé, ale obecnější informace o nebezpečí látky, ochranných prostředcích, hasivech a nutných prvotních opatřeních k omezení nebezpečí. Představitelem tohoto informačního zdroje u nás jsou Tabulky nebezpečných látek a identifikačních čísel (1986, HS Sboru PO MV ČR, č. j. PO – 777/86) a především program HS Sboru PO MV ČR „Nebezpečné látky“, který je od konce roku 1990 ve vybavení útvarů Sboru PO, které vlastní výpočetní techniku IBM-AT nebo SMEP.

Druhá úroveň informačního systému má poskytnout podrobnější a konkrétní informace o nebezpečné látce, jako jsou požární technické charakteristiky, zdravotní, požární, chemické nebezpečí apod. V současné době v ČSFR takový systém není, avšak v západní Evropě těchto systémů existuje celá řada. Tyto informační systémy jsou např. budovány sdružením chemických výrobců, státními institucemi zabývajícími se ochranou životního prostředí apod. Než bude podobný systém vybudován u nás, musíme se spolehnout na kvalitní literaturu. Proto

by ve vybavení jednotek PO neměly chybět publikace jako jsou Tabulky nebezpečných a hořlavých látek (1990, VPO), J. Marhold: Přehled průmyslové toxikologie (1986, Avi-cenum Praha). Jeden z ideálních informačních zdrojů pro jednotky PO je německý, světově uznávaný Hommel-Handbuch der gefährlichen Güter, Springer, Berlin.

Speciální informační tabule: Nebezpečí látky – Kemlerovo číslo (v horním poli), identifikační číslo látky – UN kód (v dolním poli).

Význam nejčastěji používaných Kemlerových čísel:

- 20 inertní plyn
- 22 podchlazený plyn
- 223 podchlazený hořlavý plyn
- 225 podchlazený plyn podporující hoření
- 23 hořlavý plyn
- 236 hořlavý jedovatý plyn
- 239 hořlavý plyn, který může spontánně reagovat
- 25 plyn, který podporuje hoření

(Pokračování na str. 27)

POMÁHAJÍ DVPS

Při návštěvě Klatov se pochopitelně rozhovor na okresním útvaru Sboru PO stočil nejdříve na dobrovolníky.

„Ono to ani jinak nejde. Velmi dobře spolupracujeme s dobrovolními sbory mnoho let, ale i s jejich vedením, okresním výborem SHČMS. Naše jedna směna má většinou deset lidí, a proto nás dobrovolní při složitých zákrocích musí doplňovat. Například v Horažďovicích, Sušici, Železné Rudě, Nýrsku, Švihově a Planici jsou na zásahy docela dobře připraveni technika i dobře vycvičení lidé.“

Je potřeba něco dodávat? Praxe vždy ukáže, co je dobré, užitečné a nutné pro rychlý a kvalitní zásah na našem venkově.

DOBŘÁ PREVENCE

Město Klatovy je opravdovou Bránou Šumavy. Což znamená dlouhé dojezdové časy. Do Železné Rudy je to přes 40 kilometrů, do Kašperských hor více než 50 km a to nemluvě o složitosti cest za dobrého počasí, natož v zimě. Nejčastěji zde hoří les a nebo rekreační chaty, které jsou vysoko na stráních. A právě při těchto požárech sehrávají velkou úlohu dobrovolné jednotky PO. Jsou na místě první a tak vlastně ovlivňují průběh zásahu a pochopitelně škody vzniklé a i ty následné. Prostě Šumava bez dobrovolných požárních jednotek být nemůže. Výsledek dobře prováděné prevence v okrese se ukázal v loňském roce. Přes velká vedra lesních požárů bylo minimálně a bez velkých škod. Většinou při pálení klestu. Ani jarní vypalování trav již není problémem. Jeden nebo dva případy nic neznamenají.

PLOŠINA NEDOJELA

Vraťme se ale zpět do klatovského okresního útvaru Sboru PO. Technikou jsou zde vybaveni dobře. Pochopitelně podle podmínek a možností výrobců v Československu. Všechno má značku DODO, což znamená – doma dodělat. Nejlepším dokladem této pravdy je plošina PVP 27. Od výrobce do Klatov ani nedojela. Rozpadla se železná podkova, která drží nápravu s pérem. Ještě že každý z požárních má „devatero“ řemesel. Dnes je již plošina v dobrém stavu. Každý pátek je v útvaru „garážní den“. Provádí se mytí a údržba všech vozidel, zároveň i zkouška vývěv, doplnění tlaku v pneumatikách a další potřebné věci. (Je naprosto jasné, že se všechna vozidla myjí po každém zásahu).

DVA MILIÓNY ZA DVA ROKY

Celý areál okresního útvaru Sboru PO v Klatovech působí dojmem nové moderní stavby. Přestože hlavní budova byla postavena již v roce 1955, kdy byl útvar založen, je stále moderní. Nástavba garáží byla ukončena v roce 1982 v hodnotě přes dva milióny korun. Slouží výtečně. Jsou zde ložnice, zasedací místnost, šatny, klubovny, sklady. Přestože se nástavba dělala dodavatelsky, požárníci provádějí veškeré pomocné práce. Stavební podnik dal pouze čtyři zedníky. Přesto šla práce rychle kupředu. Za dva roky bylo vše hotovo, v nejlepší možné kvalitě. Jen-

PROFESIONÁLNÍ A DOBROVOLNÍ POŽÁRNÍCI V KLATOVSKÉM OKRESE SE DOBŘE DOPLŇUJÍ I MY ČEKÁME NA ZÁKON

NAVŠTÍVENKA. Klatovský okres je největší v Západočeském kraji. Má 49 obecních úřadů. Koncem loňského roku zde pracovalo 252 dobrovolných veřejných požárních sborů. Profesionální požárníci tento náročný okres, polovinu pokrývají šumavské lesy, zajišťují útvarem v Klatovech, požární stanicí v Horažďovicích, v Sušici a Železné Rudě. Zajištění požární ochrany je v tomto okrese nemožné bez dobrovolných. Například v detašovaných pracovištích má službu pouze jediný příslušník Sboru PO. K ohni vyjíždí vlastně DVPS. Velmi dobře tato spolupráce existuje v desetitisícové Sušici. Vynikající místní DVPS a dvě závodní jednotky PO při všech zásazích velmi dobře doplňují příslušníky místní požární stanice. Tato vizitka dokazuje, jak úzce jsou na svoji práci vázáni lidé, kteří mají požární ochranu jako zaměstnání, a ti, kteří ji dělají dobrovolně. Na jedné straně je mimořádná odbornost a kvalifikace a na straně druhé nesmírná obětavost. Při sloučení v jeden celek, ochrana majetku a životů v celém okrese.

zvědět, jaký ten loňský rok pohledem příslušníka útvaru byl. V okresním městě se vyjždělo k 42 technickým zásahům, z toho 20x se otvíral byt, v pěti případech se odstraňoval ze silnice strom a stejný počet bylo zásahů na odstranění ropných produktů ze silnice. Složitě bylo hledání utonulého v rybníku Formačka. V Horaždovicích měli 25 zásahů.

Protože v tomto městě je ve špatném stavu vodovodní řad, požárníci v loňském roce pomáhali v zásobování vodou, ve čtyřech případech čerpali vodu ze sklepů, i oni odstraňovali stromy ze silnice, zasahovali při ropných nehodách, v jednom případě se dokonce jednalo o rozlitou kyselinu. Složitá byla i záchrana vojáka, který vylezl na střechu a vyhrožoval sebevraždou. Požárníci-samaritáni sundali vojáčka ze střechy živého a zdravého. Jistě jednou přijde poděkovat.

Zakončíme tuto naši reportáž s přáním příslušníků klatovského útvaru Sboru PO "... ať je co nejdříve přijat nový zákon o PO, který ukáže na důležitost příslušníků útvarů Sboru PO, které bude řídit odborník".

Jiří ČERNÝ
foto autor

CO PROZRADIL POČÍTAČ

Protože již v Klatovech pracuje na požárním útvaru počítač, vyzkoušeli jsme, co vše umí. Hlavně je „krmen“ dokumentací o požárech, a tak nebylo těžko se do-

že zlepšování pracovního prostředí zde vlastně nikdy neskončilo. Proto ten příjemný dojem. V Klatovech ale není možné zapomenout na závodní požární sbor v místní Škodovce. I zde má útvar dobré kamarády. Když je potřeba, tak „škodováci“ jedou vypomáhat i mimo svůj závod.

NABÍDKA

INFORMAČNÍHO CENTRA BEZPEČNOSTI PRÁCE

Všem pracovníkům činným v oblasti bezpečnosti práce a samozřejmě i dalším zájemcům o tuto problematiku nabízíme následující tituly informačních materiálů, zpracované našimi odborníky.

- PŘEHLED SMĚRNIC RADY EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO SPOLEČENSTVÍ v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví**
cena: 46 Kčs pro členy Společnosti BHP
60 Kčs pro ostatní zájemce
termín dodání: ihned
- ANGLICKO-ČESKÝ A ČESKO-ANGLICKÝ SLOVNÍK bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**
cena: 40 Kčs pro členy Společnosti BHP
50 Kčs pro ostatní zájemce
termín dodání: ihned
- SEZNAM BEZPEČNOSTNÍCH PŘEDPISŮ k 31. 12. 1990** cena nebyla ještě stanovena; bude se pohybovat mezi 60–80 Kčs
termín dodání: nejpozději polovina března
- VÝBĚR PRACÍ VÚBP PRAHA za léta 1987–1990**
cena nebyla ještě stanovena; bude se pohybovat mezi 60–80 Kčs
termín dodání: nejpozději polovina března
- PŘEHLED TECHNICKÝCH KOMISÍ CEN A CENELEC, zabývajících se normalizační činností v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví a systém číslování evropských norem**
cena: 10 Kčs pro členy Společnosti BHP
15 Kčs pro ostatní zájemce
termín dodání: ihned
- NOVINKY ICBP – informační zpravodaj přinášející stručné informace o nových přírůstcích informačního fondu ICBP**
periodicita: 2x měsíčně
cena jednoho čísla: 10 Kčs pro členy Společnosti BHP
14 Kčs pro ostatní zájemce
roční předplatné činí: 200 Kčs pro členy Společnosti BHP
300 Kčs pro ostatní zájemce
termín dodání: dvojčíslo 1–2 za měsíc leden k 15. 2. 1991, od tohoto data budou jednotlivá čísla zasílána v pravidelných intervalech
- VÝUKOVÁ VIDEOKAZETA: Rizika moderních technologií – instruktážní film o bezpečnosti práce – určeno pro automatizovaná pracoviště s průmyslovými roboty**
cena: 205 Kčs pro členy Společnosti BHP
215 Kčs pro ostatní zájemce
termín dodání: ihned
Tato videokazeta bude doplněna dalšími díly účelově zaměřenými na jednotlivé technologie.

Nabízené materiály si můžete vyzvednout i zaplatit osobně při návštěvě Informačního centra při Výzkumném ústavu bezpečnosti práce, Jeruzalémská 9, 110 00 Praha 1, nebo si je můžete objednat písemně a budou vám zaslány i s fakturou na vaši adresu.

ICBP připravuje další nové informační materiály. Ve spolupráci s UTRIN připravuje vydání materiálů uvedených v seznamu pod body 1, 3, 4 na disketách. O této skutečnosti a dalších inovacích budeme všechny zájemce včas informovat.

Čekáme na vaše náměty, požadavky a připomínky.

-k-

V okresním útvaru Sboru PO Kladno dokázali přinutit výpočetní techniku, aby sloužila nejen k řízení, ale i k rychlému zásahu

RYCHLEJŠÍ NEŽ ČLOVĚK

Před lety se začaly zavádět počítačové systémy do útvarů Sboru PO v krajích a okresech. Vznikla oddělení automatického systému řízení. Zkušenosti jsou různé – dobré i horší. Proč? Odpověď na tuto i další otázky jsme hledali v rozhovoru s náčelníkem OS Sboru PO Kladno pplk. PO JANEM ZÍŽKOU.

● Jak byste zhodnotil technické vybavení?

„U nás máme dva systémy SM 52 11 M 1 a jeden SM 50 50. Tímto systémem jsou vybaveny všechny okresy Středočeského kraje a my na nich zkoušíme všechny programy, které od nás mohou převzít. Tyhle směpy, jak se jim říká, to je centrální počítač a do všech kanceláří ve-

de terminálová síť. Terminálů je přes dvacet a má je na stole každý pracovník, který jej potřebuje. Filozofie využití počítače je velmi jednoduchá: já v tom počítači zpracuji nějaké informace a zbývajících 19 účastníků je může využívat. Když to porovnáme s klasickou administrativní prací – raději nemluvit. Změnila se tedy kvalita informací. Bohužel ty směpy 50 50 jsou

tak nekvalitní, že v okresech v podstatě nefungují. Vyžadovalo by to trvale technika, který by se o to staral. Začínáme používat personální komputery. Stojíme před problémem obnovy technické oblasti, ale s tím souvisí i problém programového vybavení. Současné programy a operační systém, který je ve smepech, není slučitelný s tím, který se bude provozovat v budoucnu. Ale nic jiného nám nezbývá. Hledáme možnost propojení, zkoušíme PC jako terminál velkého počítače. Ta myšlenka jedné informace a spousty jejích uživatelů by měla být zachována.“

● Ve kterých oblastech práce vám počítače slouží?

„Neznám oblast, kde bychom je nevyužívali. Programově to máme uděláno tak, že jich využívá každý úsek, je jen otázka, v jakém rozsahu. Počítač funguje v oblasti personální, administrativní, v informatice. Vše si sdělujeme jeho prostřednictvím. Přes něj jdou dálnopisy. Co je třeba, napíše se na něm, vytiskneme to a pošleme. Obecně vzato pracovat s počítačem může každý, kdo chce. Povinnost mají denní příslušníci a velitelé směn, čet a družstev. Spočívá v tom, že oni musí zpracovat určité údaje a vložit je do počítače. Například úkolem velitele směny je zpracovat do něj denní rozkaz.“

● Kdo tvoří a rozšiřuje programy?

„Máme oddělení ASŘ, to jsou v podstatě tvůrci našeho programového vybavení. Museli jsme samozřejmě koupit operační systém, máme řadu nakoupených programů na osobní počítače, ale to gró – zpracování je tvorba vlastních programátorů. Hlavní správa Sboru PO pro nás koupila program účetnictví a také zpracovala program na chemické a nebezpečné látky. Výjezd, ten je náš. To je práce Míry Bernáška.“

● Jak pomáhají počítače při zásahu?

„Mít v nich pomocníka při represí, mnohem rychlejšího než je člověk, to je podstata jejich využití v požární ochraně. Zkvalitnit informace a zrychlit výjezd je nejvyšší smysl. Problém se ukázal velmi složitý, když se to začalo realizovat. Konstrukce výjezdu je neustálá kalkulace sil a prostředků, které jsou k dispozici, ver-

Foto Miroslav Bakeš

sus konkrétní problém, jenž někde nastal. Bylo nutno vytvořit soubor veškeré techniky, která je k dispozici tady i jinde a trvale jej udržovat aktuální. Musím počítači denně sdělovat, kolik mám kde lidí. To je další soubor. Museli jsme tedy nejprve vytvořit řadu takových souborů. Když je vyřešena jednotka, je třeba řešit trasu. Šli jsme na to způsobem, který už byl v Československu znám, podle uzlů. Počítač mi musí vyhledat časově nejkratší cestu. Zkušenosti jdou dál a ukazuje se, že tento systém není nejlepší. Při výjezdu totiž není čas zabývat se čtením papíru formátu A 4, kde jsou pokyny. Rádi bychom přešli už na druhou etapu a dali veliteli zásahové jednotky informace – například pojedeš na sídliště, tady máš mapičku – orientační plánec daného místa, který byl vytvořen počítačem. Další informace bychom mu dali přímo do auta. Tím se dostáváme k našemu snu, cíli. Výjezd je do dvou minut a velitel musí v této době dostat veškeré informace. Kdyby byl počítač nebo prostě výstup v jeho autě, může se ještě kalkulovat s časem, než se dojede na místo. On by dojel na okraj sídliště a plánec by měl na obrazovce. Je to podstatně rychlejší, než když se to musí tisknout. Velitel by měl veškeré informace a nemusel by se ptát přes radiostanice. To je tedy cíl – dostat konečný článek celého systému, ten nejdůležitější, do prvního výjezdového auta.”

● **Jsou takové speciální automobilové terminály?**

„Existuje malý počítač LAPTOP. Je to v podstatě kufříček a umí přesně to, co osobní počítač. I v těch malých verzích jsou tyto komputery tak výkonné, jako naše smepy. Stojí asi sto tisíc korun. Když si vezmete, že na nás výrobce CAS 32 chce přes dva milióny, tak je to vlastně paka-tel.”

● **Teď z trochu jiné stránky. Do jaké míry máte v počítači informace o ha-sebním obvodu?**

„Velitel potřebuje také charakteristiku objektu, který hoří. V současné době to zpracovává náš SPD. Využíváme zákonné povinnosti organizací zpracovávat dokumentaci zdolávání požáru a snažíme se, aby se dala počítačově využít. Oni zpracovávají vlastně karty objektů, my jim to tady zadáme do počítače a tak jim vytiskneme celý soubor. Zatím máme minimum těchto objektů, ale usilovně se na tom pracuje.”

● **Kterými objekty jste začali?**

„Nás zajímají v první řadě obytné domy. Je to otázka názoru, já řeknu ten svůj: více než velké podniky, které mají vlastní jednotky PO, mě zajímají školy, obytné budovy, sídliště, nemocnice, jesle... Tomu já říkám veřejná požární ochrana, tam vidím naši hlavní působnost.”

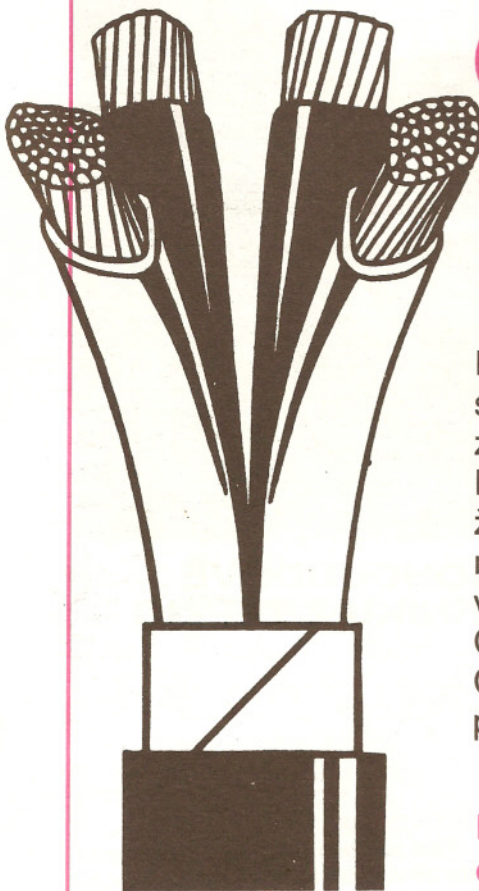
● **Existuje výměna zkušeností mezi okresy nebo kraji?**

„Předávání zkušeností je oficiálně za-

střešeno hlavní správou Sboru PO a její komisí výpočetní techniky, kde jsou zastoupeni pracovníci z jednotlivých krajů. Tam se řeší problémy řekl bych strategické. Jinak my dost spolupracujeme s Vycho-dočeským krajem. Pan Pekárek z Hradce Králové je taková dobrá duše výpočetního systému. Od něho máme řadu informací, zejména v oblasti osobních počítačů. Už bychom ty zastaralé systé-my potřebovali vyhodit a nahradit péceč-ky. Důvod je i ryze ekonomický. Ten PC, který stojí na stole, nepotřebuje zvláštní klimatizaci, nespotebouvává gigantické kilowatty na chlazení a funguje spolehli-vě. My tady máme sál počítače, který nás stojí 250 korun na elektrice denně. Navíc smepy jsou krajně nespolehlivé. Mohu říci, že kdyby se to mělo vzít vážně, žádný výrobce na světě by si nemohl dovolit to, co nám předvedly Kancelářské stroje. To je neuvěřitelné. Nám to funguje jen proto, že tady je tým lidí, kteří to drží pohroma-dě. Máme dva systémy samostatné a oni vždycky z toho seskládají jeden, aby fun-goval. Nebo dokonce ze tří udělají jeden. Nedávno jsem byl v Mnichově. Tam mají dva počítače Siemens v místnosti asi tak 3 na 3 metry, mají je za sklem a nikdo si jich nevšimne. Žádného technika tam ne-mají, protože ho nepotřebují. Ono to prostě pořád funguje. Takhle si představuji vý-početní techniku.”

● **Děkuji za rozhovor.**

Jana KREJČOVÁ
Foto Miroslav BAKES

KABLO KLADNO

VYRÁBÍ A DODÁVÁ NOVÉ TYPY SILONOVÝCH KABELŮ V BEZHALOGENNÉM A NEHOŘLAVÉM PŘEVODNÍKU PODLE IEC 332.3

PŘEDNOSTI: Maximálně zpomaluje hoření, nedýmí a ani se z něho neuvolňují nebezpečné plyny a výpary, což zjednodušuje přístup hasičů k ohnisku požáru.

POUŽITÍ: Všude tam, kde jsou požárem ohroženy lidské životy nebo značné materiálové hodnoty (obchodní domy, metro, hotely, nemocnice, elektrárny ap.). Tyto kabely se vyrábějí pod označením

CXKE – R, AXKE – R, CHKE – R, AHKE – R, CXKH – R, CHKH – R, AHKH – R, AXKH – R pro jmenovité napětí 1 kV.

KABLO KLADNO ● 272 57 Kladno ● TELEFON: 768 ● TELEX: 132 274 ● TELEFAX: 37 05

Pprap. PO Jan HROMAS, starší požární specialista, spojař

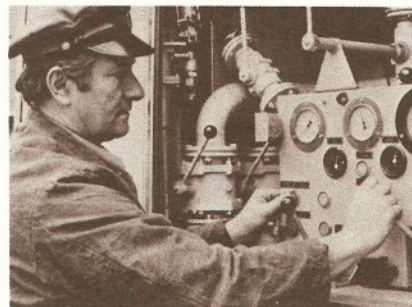
Nprap. PO Jaroslav TICHÝ, strojník

Pprap. PO Dušan PAŘEZ, strojník

Nprap. PO Petr EFFENBERGER, starší požární specialista

Nprap. PO Čestmír KOZÁK, strojník

ČERNÝ DEN V BOHOSUDOVĚ SE TÝKAL I POŽÁRNÍKŮ Z TEPLIC

PROŽIL JSEM VÁLKU

JÍŘÍ ČERNÝ

Je neděle 10. února 1991 a malé městečko u Teplic, Bohosudov, opouští posledních deset tanků Sovětské armády. Ano, po 22 letech opouští severní Čechy nezvaní hosté.

JAKO DOMA

Psal se srpen 1968, když přijely tanky, aby zlikvidovaly kontrarevoluci a nepřátele socialismu. Dočasný pobyt se protáhl na neskutečných 22 let. Za tanky

přišli i manželky důstojníků. Hosté zabrali kasárna, bytovny. Čeští stavbaři museli postavit v centru města a na sídlišti Hamry dvě stovky bytů. Na výstavbu jedné bytovky byly uvolněny náklady přes 100 tisíc korun. Ať se hosté cítí jako doma.

Léta utíkala. Místní občané denně na ulici potkávali naduté hosty. Viděli, jak vykupují obchody a velké balíky putují do rodné země na východ. Se smutkem v očích viděli Bohosudovští, jak objekty užívané sovětskými rodinami chátrají. Jedna část posádky se usídlila v objektu bohosudovského římskokatolického chrámu a druhá v budově, která kdysi byla biskupským gymnáziem.

KUPTÉ SI SAMOPAL

Začátkem roku se připravoval k odchodu prapor motostřelecké divize. Věděli o tom lidé bydlicí v širokém okolí. Nebylo večera, aby nezaklepal ruský vojín. Koupit bylo možné vše, co kasárna měla ve svých skladech. K prodeji byla nejen nafta, benzín, ale i samopal, granát a nebo prošíváné obleky tankistů. Taková byla atmosféra začátkem letošního roku na Teplicku.

Během roku 1990 opustilo Bohosudov přes dva tisíce vojáků Sovětské armády a většina techniky. Začátkem letošního roku začala železnice odvázet poslední desítky tanků. Expedice to nebyla jednoduchá. Ruský vojenský předpis určoval, aby veškeré příslušenství včetně nábojů a munice bylo naloženo do útrob tanků. Proto se nikdy do své vlasti nevrátí z Bo-

hosudova 18 mladých sovětských vojáků a tank T 72.

TRAGICKÁ JISKRA

Jak v kasárnách při evakuaci k výbuchu vůbec došlo? Na začátku byl zkrat elektrického startovacího zařízení. Tank začal hořet. Byl odtažen na volné prostranství, kde jej asi 20 vojáků začalo hasit. Tím, co bylo po ruce, ale mnoho toho nebylo. Voda, hadry, písek. Tank hořel dál. Rozkaz důstojníka hasit za každou cenu se na vojně musí splnit. Nečekaně došlo k explozi. Nádrž s naftou se rozstříkla na všechny strany. Celé nádvoří bylo v plamenech. Na místě zůstalo 15 příslušníků Sovětské armády mrtvých. Tři účastníci tohoto tragického hašení po převozu do nemocnice zemřeli.

Při likvidaci požáru zasáhli i příslušníci okresního útvaru Sboru PO z Teplic. Jak tento zásah prožila směna vedená nadporučíkem PO Josefem Hovorkou?

Je neděle odpoledne. Krušné hory mají krásnou bílou sněhovou pokrývku, kterou chrání krajinu v podhůří od nedostatku vláhy. Od černého dne v Bohosudově uběhlo již mnoho dnů. V posledním období to v Teplicích požárníci nemají jednoduché. Na silnici směrem k hranicím dochází velmi často k haváriím kamiónů i osobních vozů. Poslední slovo vždy mají požárníci a jejich vyprošťovací technika. Záchrana lidí z demolovaných vozidel většinou přichází pozdě.

HAVÁRIE

Dlouhý dřevěný stůl a na něm nedělní

oběd. Kastrůlek od vepřové z domova, zbytek uzeniny, chleba, houska, čaj a sladká limonáda. Kolem stolu sedí v pracovním veliteli směny Josef Hovorka, Čestmír Kozák, Petr Effenberger, Rudolf Černý, Jaroslav Tichý, Jaroslav Flener, Dušan Pařez a Adolf Langr. Stejně jako tenkrát ve středu 9. ledna je ještě na ústředně praporčík PO Jan Hromoz.

„Vojáci nás do kasáren volali pouze při mimořádných haváriích. Vždy to bylo nebezpečné. Ve skladech i v ostatních vojenských prostorech byl neskutečný nepořádek. Při hašení jsme často tahali hadice přes střelivo a zbraně. Proto se nám k Sovětům nikdy nechtělo“, vysvětluje npor. PO Hovorka.

O havárii se požárníci dozvěděli ze soukromého telefonátu. Volala manželka jednoho z požárníků 15 minut po výbuchu. Střepiny prý létaly až do vzdálenosti 400 metrů. Zásahová jednotka vyjžděla během dvou minut s CAS 25 (1+3) a CAS 32 (obsazení 1+1). „Když jsme jeli

Npor. PO Josef HOVORKA, velitel směny A

okolo dlouhé kasárenské zdi, již jsme přejížděli rozházené plechy, železo, hadry, ale i nábojnice," vysvětluje Rudolf Černý. „Při vjezdu na nádvoří jsme viděli hroznou spoušť. Kouř, prach a v tom bezradně běžící vojáky z místa na místo. Dvě dvojice nosily na nosítkách zbytky těl, která nebyla celistvá. U jednoho těla bylo několik nohou, všude krev. Velké množství krve. Ihned jsme začali provádět prvotní zásah. Jednoduše jsme natáhli hadice,

dvě céčka, a likvidovali jednotlivá ohniska požáru. S hrůzou jsme poznali, že všude okolo v písku jsou rozházené náboje a roztrhané části lidských těl.

Vpravo od našich vozů stála řada tanků. Na nich hořely plachty a maskovací síť. Na tancích hořelo několik lidských těl. Vatované obleky, nasáklé olejem a naftou, sloužily jako pece.“

HRÚZNÁ SCÉNA

„Jedině naše zásahová jednotka si zachovala chladnou hlavu. A tak jsme po částech jednotlivá ohniska požáru rychle likvidovali. Bohužel mnoha vojákům nebylo již pomoci. Nebylo nám lehké, ale kupředu nás hnala hrůzná scéna. Ještě dnes se mi při vzpomínce klepou ruce,“ vmísil se do rozhovoru praporčík PO Čestmír Kozák. „Já jsem se šel podívat, kam vojáci nosí své mrtvé kamarády. Další hrůza tohoto dne. Zbytky těl byly z nosítek vysypány do nákladáku s plachtou. Něco tak hrůzného a neuctivého k člověku jsem nikdy v životě neviděl a již asi nezažiju,“ se smutkem říká velitel zásahu.

V jakých složitých podmínkách pracovali příslušníci okresního útvaru z Teplic dokazuje Petr Effenberger. „V jedné hale hořel další tank. Tam nás nepustili. Vytrhli nám z rukou proudnice a hasili sami. V několika případech se nám stalo, když jsme pustili silný proud do okolního písku, že se na povrch dostala část lidského těla a nebo ostrý náboj. Vlastně celý zásah

jsme prováděli na municí, která byla všude okolo v písku. Jednalo se o velké dělostřelecké granáty a stovky kulometných pásů plných ostrých nábojů. I naše Tatra jezdila po municí. Oni vlastně Sověti do objektu kasáren nikoho mimo nás a tří sanitních vozů nepustili. Naše policie prováděla pouze venku před vjezdem pořádkovou službu. Odklonila veškerou autobusovou a automobilovou dopravu daleko od kasáren.“

Je zimní nedělní odpoledne. Lázeňské město Teplice v severních Čechách pulzuje svým klidným životem.

Ještě dlouho bude trvat, než se jizvy po nezvaných hostech zahojí.

V prostorách staré budovy okresního útvaru Sboru PO slouží směna vedená nadporučíkem Josefem Hovorkou. Jejich řemeslem je zásah při ohni, vodě a vůbec všech haváriích. Jsou profesionálové. Vyjíždějí velmi rychle a jejich práce je přesná. Začátkem letošního roku prožili v sovětských kasárnách těžké hodiny. Jak málo stačilo, aby se již nevrátili ke svým rodinám. Jak málo často stačí, aby při docela všedním zásahu ve sklepě došlo k explozi zapomenuté plynové bomby. Ano, každý den nasazují požárníci své životy, bez otázky: Co za to? Vše s jediným cílem a snahou. Chránit životy a majetek nás všech. A to vše i s nasazením vlastního zdraví i života.

Foto Miroslav BAKEŠ a ČTK

